

مدیرکل توسعه فناوری دانشگاه آزاد اسلامی در گفت‌وگوی تفصیلی با ایسکانیوز؛

ثمری: نظام پایش، سرآغازی برای ارتباط مستحکم دانشگاه با صنعت و جامعه است

مدیرکل توسعه فناوری و ارتباط با صنعت دانشگاه آزاد اسلامی گفت: وقتی مسائل جامعه، صنعت و دانشگاه نشانه‌گیری شده و به عنوان نظام موضوعات مطرح شود صنعت هم علاقه‌مند به ارتباط با دانشگاه خواهد شد و نظام پایش سرآغازی برای ارتباط مستحکم دانشگاه با صنعت و جامعه است.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، طرح پایش (پژوهش اثرگذار یکپارچه شبکه‌ای) با هدف ایجاد یک شبکه تحقیق منسجم، یکی از اولویت‌های دانشگاه آزاد اسلامی است که با رونمایی از این طرح در تاریخ سه شنبه ۶ آذر ۱۳۹۷ توسط ریاست دانشگاه آزاد اسلامی، پشتوانه نرم‌افزاری ایجاد شد تا همه استادان و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، صنعتگران و پژوهشگران در سراسر کشور بتوانند در قالب نظام موضوعات، به یکدیگر متصل شوند. تمامی پایان‌نامه‌های دانشگاه آزاد اسلامی در سامانه پایش ارائه و موضوعات پژوهشی که اولویت‌های کشور است، به استادان و دانشجویان معرفی می‌شود. دانشجویان و پژوهشگران می‌توانند با مراجعه به این سامانه از بین ۵ هزار و ۳۶۹ عنوان موضوع تحقیقاتی که در قالب ۹۴۴ برنامه پژوهشی ارائه می‌شود، موضوع پایان‌نامه خود را انتخاب کنند. بر همین مبنا و برای بررسی ابعاد بیشتر این سامانه به سراغ دکتر داوود ثمری مدیرکل توسعه فناوری و ارتباط با صنعت دانشگاه آزاد اسلامی رفتیم که مشروح آن در زیر آمده است:

راه اندازی سامانه پایش چه تحولاتی را در دانشگاه آزاد به وجود می‌آورد؟

یکی از نوآوری‌های قابل توجه در دانشگاه آزاد طرح پایش است که سرآغاز تحولی موثر در دانشگاه آزاد می‌شود و خروجی‌های بسیار اثرگذاری خواهد داشت. اولین کاری که سامانه پایش انجام می‌دهد ارتباط بین استاد و دانشجو را در مقطع تحصیلات تکمیلی تسهیل خواهد کرد و خروجی این کار به صنعت هم برمی‌گردد؛ چون به هر حال اساس نظام پایش بر پایه پایان‌نامه‌های دانشجویی است و بسیاری از صنایع معتقدند که این پایان‌نامه‌ها کاربردی ندارد. در واقع، این طرح نشان می‌دهد که اگر این پایان‌نامه‌ها ساماندهی شوند می‌توانند اثر گذار باشند.

پایه و اساس سامانه پایش چیست و چه موضوعاتی را در بر می‌گیرد؟

پایه و اساس سامانه پایش نظام موضوعات است که بر مبنای یک متدولوژی مشخص می‌شود و در فاز اول ۴۰ موضوع را نشانه‌گیری کردند که جز ابر چالش‌های کشور است و متناسب با پتانسیل‌هایی که در استان‌ها وجود دارد این موضوعات نهایی خواهد شد. در ذیل این موضوعات منظومه‌های پژوهشی و در ذیل این منظومه‌های پژوهشی بتوانیم عناوین پایان‌نامه‌ها و محورهایی را برای پایان‌نامه‌های خودمان داشته باشیم. هر ساله نزدیک به ۱۰۰ هزار پایان‌نامه در دانشگاه آزاد اسلامی در مقطع ارشد و دکتری دفاع می‌شود که اگر به واحدهایی که این پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها ارائه می‌شود دقت کنیم عدد قابل توجهی ساعت کارهای پژوهشی می‌شود که ما از این مسئله غافل هستیم.

مهم‌ترین اهداف سامانه پایش دانشگاه آزاد اسلامی چیست؟

مهم‌ترین هدف سامانه پایش ایجاد نظم در پایان‌نامه‌های دانشجویی و حل مسائل کشور است. وقتی مسائل جامعه، صنعت و دانشگاه نشانه‌گیری می‌شود و به عنوان نظام موضوعات مطرح می‌شود، قطعاً زمانی که صنعت و جامعه ببینند پروژه‌ای در راستای حل مشکلات کشور در حال انجام است صنعت هم علاقه‌مند به ارتباط با دانشگاه خواهد شد و این امر پایه و اساس ارتباط با صنعت ارگانیک را شکل خواهد داد که در حال حاضر به واسطه مشکلاتی که وجود دارد این ارتباط چندان منسجم نیست و نظام پایش سرآغازی خواهد شد برای ارتباط مستحکم دانشگاه با صنعت و جامعه، قطعاً برای اینکه این امر عملیاتی شود باید زیرساخت‌های لازم فراهم شود.

مهم‌ترین زیر ساخت، پرتال این سامانه است که در ۶ آذرماه رونمایی شد و از همه مهم‌تر محتوی بخشی به این پرتال است که در قالب نظام موضوعات انجام می‌گیرد و در حال حاضر ۹ برنامه علمی تا پایان سال برنامه ریزی شده که به عدد ۴۰ هم خواهد رسید و دانشگاه آزاد از این منظر می‌تواند تحول خوبی را در نظام آموزش عالی به وجود آورد تا جایی که در مقطع ارشد وقتی دانشجو باید ۳۲ واحد را پاس کند که ۶ واحد آن پایان نامه است، یک برنامه مشخص تعیین شده‌ای است؛ اما برای پاس کردن پایان‌نامه، وجود این سامانه منجر به نظم بخشی شده و فرصت زمانی مشخصی به دانشجو تعلق گرفته که هم دانشجو توانمندتر شده و هم استاد ما با توجه به زمینه کاری و تخصصی که دارد پایان‌نامه‌هایی را نظارت می‌کند که بتواند مسائل موجود در کشور را حل کند و همه این موارد در سامانه پایش تحقق یافته که منجر به هدفمند شدن مسائل پژوهشی و برنامه پژوهشی در دانشگاه آزاد اسلامی خواهد شد.

وضعیت کلی سامانه پایش را چطور ارزیابی می‌کنید؟

شروع اصلی سامانه پایش نشانه گذاری خوبی است که از پایان‌نامه‌ها شروع شده و به ابرچالش‌های موجود در کشور می‌پردازد که خرد شدن این ابرچالش‌ها به موضوعات کوچکتر و تمرکز کردن چند رساله دکتری و پایان‌نامه حول این موارد می‌تواند برای ما ارزش افزوده هم داشته باشد بدین ترتیب، تعداد پایان‌نامه‌هایی که می‌رود به سمت محصول محور شدن و تولید فناوری، بیشتر خواهد شد و دیگر پایان‌نامه‌های ما صرفاً به درد استخراج یک مقاله نمی‌خورد و نشانه اصلی سامانه پایش این است که همان قدر که برای تولید مقاله و علم از پایان‌نامه زحمت می‌کشیم برای تولید محصول هم تلاش کنیم. آنچه مسلم است، افق روشنی برای این طرح ارزیابی می‌شود که کلیه زیر ساخت‌ها در حوزه پژوهش و فناوری فراهم خواهد شد تا زودتر به هدف مورد نظر خود برسیم و قطعاً یک برنامه علمی منسجم برای دانشگاه خلق ارزش می‌کند که از این منظر یک کار اساسی را در دانشگاه آزاد اسلامی راهبری خواهیم کرد.

نقش سامانه پایش در جلوگیری از پایان‌نامه فروشی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در سامانه پایش دیتاسازی و کپی برداری به درد ما نمی‌خورد چون به خوبی تمام این موارد رصد می‌شود. سامانه پایش نشان می‌دهد که چقدر اعضای هیات علمی و دانشجویان برای انجام یک پایان‌نامه وقت می‌گذارند و گزارش‌های مربوط به هر پایان‌نامه در این سامانه ثبت خواهد شد و مستندسازی در سامانه پایش از پایان‌نامه فروشی جلوگیری خواهد کرد.

سامانه پایش چه اثراتی بر انسجام بخشی فعالیت‌های آزمایشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی دارد؟

چون سامانه پایش به سامانه یکپارچه دانشگاه آزاد اسلامی وصل شده و نیازهای انجام پایان‌نامه و رساله‌های دکتری ممکن است شامل استفاده از آزمایشگاه‌ها شود می‌تواند به سامانه ساها هم متصل شده تا نیازهای تحقیقاتی و آزمایشگاهی افرادی که روی پایانیان‌نامه‌ها کار می‌کنند را تسهیل کرده و اینکه در کنار تمام زیر سامانه‌های دانشگاه آزاد همه اینها بهم متصل شوند برای ما یک دیتا بانکی خلق خواهد

شد که بسیار ارزشمند است. دنیای جدید دنیای دیتاها و داده است که این سامانه محل مناسبی برای تولید دیتا خواهد بود و بسیاری از دانشگاه‌ها در سراسر دنیا از این راه درآمدزایی دارند و ما از دیتاهایی که در قبال این پایان‌نامه‌ها به دست آوردیم غافل شدیم. این سامانه باعث می‌شود که در بحث علم دیتاها هم وارد شده و از این دیتاها استفاده بهینه کنیم و اگر دانشگاه به دنبال خلق ارزش از این پایان‌نامه‌هاست که یک ظرفیت بسیار عظیم است توجه به این داده‌ها هم مسئله مهمی است که در این سامانه در نظر گرفته شده است.

آیا زیر ساخت‌های لازم برای اجرایی کردن سامانه پایش فراهم است؟

در حاضر در مرحله آغازین ورود اطلاعات و دیتا هستیم. باید اعضای هیات علمی و دانشجویان ما با ماهیت اصلی این سامانه آشنا شوند که نیازمند یک کار آموزشی و فرهنگی است و در برخی موارد دیتای مربوط به اعضای هیات علمی را داریم ولی ورود دانشجویان تحصیلات تکمیلی به این سامانه و ثبت نام و تعیین علاقه‌مندی آنها نیازمند فرهنگ‌سازی و آموزش است که ابتدا باید این سامانه را در دانشگاه آزاد نهادینه کنیم و افراد بپذیرند که اگر وارد این سامانه شوند هم برای خودشان مفید خواهد بود هم برای کشور که به این طریق مشکلات کشور رصد می‌شود و اگر نقصی داشته باشد تا پایان سال رفع خواهد شد.

سامانه پایش سامانه‌ای است که باید وارد عمل شود تا نقص‌های موجود در آن شناسایی شود؛ اما فرهنگ‌سازی اعضای هیات علمی و مدیران واحدهای دانشگاهی ما در این موضوع حائز اهمیت است تا جایی که در استان تهران در قالب قطب بندی و نظام موضوعات در مناطق و واحدهای مختلف این امر تا حدودی موفقیت آمیز بوده است و هر کدام از واحدها مجری یکی از این برنامه‌های علمی شدند؛ اما همین روش را در بقیه استان‌ها هم باید تسری دهیم تا زودتر ورود دیتاها صورت پذیرد و موضوعات واحدهای استانی نیز مشخص شود. مثلا در استان آذربایجان شرقی بحث کیف و کفش چرم در نظر گرفته شده که ممکن است بسته به توانمندی استان موضوعات دیگری هم در نظر گرفته شود و قابلیت‌های استان‌ها باید مشخص شده و آموزش‌های لازم به مجریان این کار در استان‌ها ارائه شود همچنین فرهنگ سازی لازم در بین اعضای هیات علمی و دانشجویان انجام شود تا با سرعت خروجی‌های خوبی از این سامانه بگیریم.

آیا سامانه پایش شرایط یک سامانه مرجع را داراست و نقاط و ضعف و قوت آن در چیست؟

این سامانه با توجه به انسجامی که دارد قطعا شرایط جامع یک سامانه مرجع را دارد و نقطه قوت آن اتصال اعضای هیات علمی و دانشجویان است. در سامانه پایش، دانشجو گرفتار پیدا کردن موضوع نیست و مهم‌تر از همه تولید دیتا و داده‌های لازم در این سامانه است همچنین کاربردهایی که پایان‌نامه‌های دانشجویی در بخش صنعت و حل مسائل کشور دارند در این سامانه سازماندهی شده است. در حال حاضر، با توجه به اهداف و کارکردهایی که برای سامانه پایش تعیین شده ایرادی به این سامانه وارد نیست و قطعا می‌تواند منجر به تغییرات مثبت در نظام ارائه پایان‌نامه‌های دانشجویی شود.

سامانه پایش تا چه اندازه می‌تواند منجر به الگوسازی در نظام آموزش عالی شود؟

نظام آموزش عالی کشور نیاز به تحول دارد و توجه دانشگاه آزاد به فراهم آوردن شرایط تغییر با توجه به ایجاد سامانه پایش در این دانشگاه برای ایجاد این تغییرات بسیار ارزشمند محسوب شده و می‌تواند الگویی برای سایر دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور باشد. اگر قرار است تغییری در نظام پایان‌نامه‌های دانشجویی ایجاد شود سامانه پایش بهترین پیشنهاد است. دکتر طهرانچی که اولین بار چنین طرحی را مطرح کرد فردی صاحب‌نظر در آموزش عالی است که تاریخچه آموزشی آن را به خوبی می‌داند و این سامانه قطعا باعث تحول زیادی در آموزش عالی خصوصا در حوزه پایان‌نامه نویسی خواهد شد تا بتوانیم از این پایان‌نامه‌ها استفاده درستی داشته باشیم که منجر به

حل مسائل کشور شده و تغییرات اساسی را در نظام آموزش عالی و پژوهشی ما به وجود آورد. متأسفانه تا به امروز پژوهش ما در خدمت آموزش بوده است؛ اما این طرح آموزش را در خدمت پژوهش قرار می‌دهد و به این ترتیب، دانشگاه آزاد از مسیر تربیت نیروی انسانی صرف فاصله گرفته و به سمت دانشگاهی تحول آفرین حرکت خواهد کرد و همه این موارد زمانی اتفاق می‌افتد که پژوهش از حالت ویتترین درآمد و به عنوان یک باید اصلی قرار گیرد و بقیه زیر نظام‌های آموزشی در خدمت پژوهش قرار گیرد.

انتهای پیام/